

Stadsbyggnadsförvaltningen
Granskningsutlåtande

Datum:
2024-11-04

Diarienummer:
PBN 2018-001826

Handläggare:
Emil Lindström

Granskningsutlåtande

Detaljplan för Ulva gång- och cykelväg

Utökat förfarande

Figur 1 Orienteringskarta med planområdets ungefärliga läge mellan Klastorp och Ulva markerat med gul linje.

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en gång- och cykelväg mellan Klastorp och Ulva, samt en bropassage över Jumkilsån. Gång- och cykelvägen ska fungera som ett rekreativstråk och bli en del av ett större cykelnät som kopplar samman centrala Uppsala med Ulva och Bälinge.

Gång- och cykelvägen ska tillgängliggöra årummet och öka närheten till vatten och natur. Detaljplanen ska ta hänsyn och skydda Fyrisån och Jumkilsåns vattendrag och närliggande natur och djurliv genom att skapa ett naturligt grönområde, samt passage för uter vid bropassagen.

Sammanställning

Samrådsyttranden

Totalt antal inkomna 78

Yttranden granskning 1

Totalt antal inkomna 29

Beslutsdatum

Beslut om planuppdrag 23 augusti 2018

Beslut om samråd 25 november 2021

Beslut om granskning 1 27 april 2023

Samråd 10 december 2021 – 4 februari 2022

Granskning 1 5 maj 2023 – 14 juli 2023

Innehåll

Detaljplanens syfte	2
Sammanställning	2
Sammanfattning av granskning 1.....	4
Sammanfattning av ändringar i förslaget.....	4
Översikt över inkomna yttranden.....	5
Sammanfattning av inkomna synpunkter från granskning 1 och stadsbyggnadsförvaltningens bedömning	8

Sammanfattning av granskning 1

Detaljplanen var på samråd mellan 10 december och 4 februari 2022. Ett digitalt samrådsmöte hölls den 11 januari 2022. Underrättelse om samråd och det digitala samrådsmötet gjordes på kommunens digitala anslagstavla.

Länsstyrelsen bedömer att det finns omständigheter som talar för att planens genomförande skulle kunna innebära risk för betydande miljöpåverkan enligt 6 kapitlet miljöbalken, enligt sitt samrådsyttrande daterat 23 februari 2022.

Detaljplanen har varit på en första granskning mellan 5 maj och 14 juli 2023. Granskning 1 kungjordes på kommunens digitala anslagstavla och i Uppsala nya tidning. Under granskningstiden har 29 skriftliga synpunkter inkommit. Synpunkterna behandlar i huvudsak ianspråktagandet av jordbruksmark, djurliv och gång- och cykelvägens rekreativvärde. Länsstyrelsens synpunkter berör huvudsakligen riksintresset naturvård, miljö kvalitetsnormer för vatten och fridlysningsbestämmelserna enligt artskyddsförordningen.

Länsstyrelsens yttrande bifogas även i sin helhet.

Sammanfattning av ändringar i förslaget

Ändringar från granskning 1:

- Ett nytt broläge föreslås, nordväst om det tidigare föreslagna. Det nya broläget riskerar inte samma påverkan på riksintresset för naturvård.
- Dokumentet Bilaga A Fastighetskonsekvenser har uppdaterats med anledning av det justerade broläget.
- En rubrik om brukningsvärd jordbruksmark har lagts till i planbeskrivningen.
- Beskrivning av grundvattnets känslighet har uppdaterats i planbeskrivningen.
- Utredningarna PM Geoteknik, PM vägutformning, PM hydraulisk utredning och miljökonsekvensbeskrivning har uppdaterats.
- En hålträdsinventering har tillkommit.
- Planbeskrivningen har uppdaterats med information kring fladdermöss och hur gång- och cykelvägens belysning ska anpassas efter dessa.
- Gång- och cykelvägens påverkan på utter har lagts till i planbeskrivningen. En passage för utter regleras nu i plankartan.
- Genomförandedelen i planbeskrivningen har uppdaterats.
- Redaktionella ändringar i planbeskrivningen.

Översikt över inkomna yttranden

Efter granskning 1 har planverksamheten tagit fram en ny mall för sammanställning av inkomna samråds- och granskningsyttranden. Begreppet sakägare har i mallen ersatts av privatperson eftersom det inte är kommunen som avgör vem som anses vara sakägare i en detaljplan. Den bedömningen ansvarar domstolen för. De som i samrådsredogörelsen benämns som sakägare har därför fått nya alias i granskningsutlåtandet enligt tabellen nedan.

Inkomna yttranden	Samrådsredogörelse	Granskningsutlåtande
Alias	Sakägare 1	Privatperson 63
Alias	Sakägare 2	Privatperson 64
Alias	Sakägare 3	Privatperson 65
Alias	Sakägare 4	Privatperson 66
Alias	Sakägare 5	Privatperson 67
Alias	Sakägare 6	Privatperson 68
Alias	Sakägare 7	Privatperson 69
Alias	Sakägare 8	Privatperson 70
Alias	Sakägare 9	Privatperson 71
Alias	Sakägare 10	Privatperson 72
Alias	Sakägare 11	Privatperson 73
Alias	Sakägare 12	Privatperson 74

Inkomna yttranden	Samråd	Granskning 1
Myndigheter		
Länsstyrelsen	X	X
Kommunala lantmäterimyndigheten	X	X
Statens geotekniska institut	X	X
Försvarsmakten	X	X
Polismyndigheten i Uppsala län	X	X
Trafikverket Region Öst	X	X
Kommunala nämnder och bolag		
Kulturnämnden	X	X
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	X	
Uppsala brandförsvaret	X	X
Intresseföreningar och sammanslutningar		
Föreningen Vårda Uppsala		X
Börje Center-avdelning		X
Funktionsrätt Uppsala kommun		X
Uppsala Pensionärsföreningars Samarbetsråd (UPS)	X	

Inkomna yttranden	Samråd	Granskning 1
Bälinge socialdemokratiska förening	X	
Gustavianska Stiftelsen vid Uppsala Akademi	X	
Ledningsägare		
Skanova (Telia company) AB		X
Vattenfall Eldistribution AB		X
Upplands Energi	X	X
Uppsala Vatten och Avfall AB	X	X
Privatpersoner		
Privatperson 1	X	
Privatperson 2	X	
Privatperson 3	X	
Privatperson 4	X	
Privatperson 5	X	
Privatperson 6	X	
Privatperson 7	X	
Privatperson 8	X	
Privatperson 9	X	
Privatperson 10	X	
Privatperson 11	X	
Privatperson 12	X	
Privatperson 13	X	
Privatperson 14	X	
Privatperson 15	X	
Privatperson 16	X	
Privatperson 17	X	
Privatperson 18	X	
Privatperson 19	X	
Privatperson 20	X	
Privatperson 21	X	
Privatperson 22	X	
Privatperson 23	X	
Privatperson 24	X	
Privatperson 25	X	
Privatperson 26	X	
Privatperson 27	X	
Privatperson 28	X	
Privatperson 29	X	
Privatperson 30	X	
Privatperson 31	X	
Privatperson 32	X	

Inkomna yttranden	Samråd	Granskning 1
Privatperson 33	X	
Privatperson 34	X	
Privatperson 35	X	
Privatperson 36	X	
Privatperson 37	X	
Privatperson 38	X	
Privatperson 39	X	
Privatperson 40	X	
Privatperson 41	X	
Privatperson 42	X	
Privatperson 43	X	
Privatperson 44	X	
Privatperson 45	X	
Privatperson 46	X	
Privatperson 47	X	
Privatperson 48	X	
Privatperson 49	X	
Privatperson 50	X	
Privatperson 51	X	
Privatperson 52	X	
Privatperson 53	X	
Privatperson 54	X	
Privatperson 55	X	
Privatperson 56	X	
Privatperson 57	X	
Privatperson 58	X	
Privatperson 59	X	
Privatperson 60	X	
Privatperson 61		X
Privatperson 62		X
Privatperson 63	X	
Privatperson 64	X	
Privatperson 65	X	X
Privatperson 66	X	X
Privatperson 67		X
Privatperson 68		X
Privatperson 69		X
Privatperson 70		X
Privatperson 71		X
Privatperson 72		X
Privatperson 73		X
Privatperson 74		X

Inkomna yttranden	Samråd	Granskning 1
Övriga		
Region Uppsala	X	X
PostNord	X	X

Fastigheter som berörs av inlösen:

Fastighet
Alsta 2:3
Börje-Broby 1:7
Börje-Broby 2:1
Börje-Brunnby 1:3
Bösslinge 1:12
Bösslinge 4:2
Forkarby 11:1
Forkarby 32:1
Forkarby 33:1
Forkarby 33:4
Försängen 3:1
Försängen 3:2
Försängen 3:3
Försängen 4:1
Försängen 6:1
Försängen 6:2
Gäsmesta 4:9
Klista 2:2
Morberga 2:1
Rörby 1:4
Rörby 2:1
Skäggesta 1:14

Marksamfälligheter som berörs av inlösen:

I enlighet med plan- och bygglagens femte kapitel §33 beträffande samfälld mark där ej känd styrelse eller förvaltare finns har handlingar beträffande marksamfälligheterna nedan sänts till registrerade delägare för att hållas tillgängliga för övriga delägare i samfälligheten.

Marksamfällighet
Altuna S:6
Börje-Hässelby S:1
Forkarby S:3
Rörby S:1

Sammanfattning av inkomna synpunkter från granskning 1 och stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Nedan sammanfattas inkomna synpunkter och stadsbyggnadsförvaltningens bedömning.

För att ge en god överblick av granskning 1 och stadsbyggnadsförvaltningens bedömning är dessa sammanställda ämnesvis.

Rekreation och cykelpendling

Yttranden från remissinstanser och medborgare

Föreningen Vårda Uppsala tillstyrker planförslaget. De efterfrågar att potentiella områden för framtida lokala, regionala och nationella kultursatsningar inom å-rummet markeras ut i kommande översiktsplan.

Polismyndigheten i Uppsala län tillstyrker förslaget med gång- och cykelväg till Ulva. De anser att gång- och cykelvägen kommer medföra ett lyft för oskyddade trafikanter, inte bara mellan Uppsala och Ulva, utan också för boende i exempelvis Ärentuna, Bälinge och Lövstalöt.

Kulturnämnden är positiv till att tillgängligheten till kulturlandskapet och kulturmiljön vid Ulva kvarn ökar med planens genomförande. De bedömer att påverkan på kulturlandskapet är liten och anser att landskapets och kvarnmiljöns historia kan beskrivas och tillgängliggöras med skyltar och annat informationsmaterial.

Privatperson 61 önskar en gång- och cykelväg till Ulva kvarn snarast möjligt och hänvisar till fördelarna ur trafiksäkerhetssynpunkt och minskat användande av fossila bränslen.

Privatperson 62 anser att gång- och cykelvägen endast verkar vara till för friluftaktiviteter som exempelvis hundpromenader eller cykelutflykter till Ulva. Privatpersonen menar att dessa aktiviteter endast kommer ske på sommaren och att en cykelpendlare skulle välja bort cykelvägen då den är mörklagd stora delar av året. Privatpersonen anser att den som använder cykelvägen kommer bli ensam längs med ån.

Privatperson 74 anser att arbetspendling med cykel skulle gå mycket snabbare och bättre om cykelvägen förläggs längs med väg 272 istället. Privatpersonen anser också att det är möjligt att skapa en cykelpendlingsväg från Bälinge, via Ulva, till Uppsala genom att måla om linjer på väg 600.

Privatperson 66 anser att det ur hälsosynpunkt inte är ansvarsfullt av kommunen att möjliggöra för fler att vistas i närheten av Ärna flygplats, med hänvisning till det buller som uppstår från aktivitet med flygplanstyp JAS. Rekreativvärde som föranleder placeringen längs årummet blir därför inte som önskat.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Synpunkten om kultursatsningar inom å-rummet är noterad.

Gång- och cykelvägen är till för friluftaktiviteter, hundpromenader, arbetspendling och cykelutflykter året om. Att tillgängliggöra årummet ytterligare norrut, i riktning mot Ulva, har efterfrågats i många år. Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att gång-

och cykelvägen kommer användas oavsett årstid. Vinterhalvåret är mörkare, men med belysning bedöms gång- och cykelvägen bli välanvänd året om.

Påståendet att arbetspendling med cykel skulle gå mycket snabbare längs med 272 stämmer inte. Förläggs gång- och cykelvägen längs väg 272 blir distansen längre än planförslaget. Att skapa en cykelpendlingsväg längs väg 600 är en pågående process som Trafikverket ansvarar för. Att endast måla om linjer längs väg 600 tillskapar inte samma värden som planförslaget längs med årummet, varken ur rekreation- eller trafiksäkerhetssynpunkt.

Försvarsmakten har i dialog med stadsbyggnadsförvaltningen framfört att avståndet mellan gång- och cykelvägen och Ärna flygplats är tillräckligt långt. Fotgängare och cyklister som använder gång- och cykelvägen kommer tillfälligt röra sig inom områden som Försvarsmakten pekat ut som bullerzoner. Buller från flygtrafik och skjutbanan är varierande och inte konstanta. Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att de tillfälliga bullerförekomsterna inte påverkar helhetsupplevelsen av rekreativvärde längs med årummet.

Utformning av gång- och cykelväg och gång- och cykelbro

Yttranden från remissinstanser och medborgare

Uppsala Vatten och Avfall AB informerar att krav på separat insamling av förpackningar vid torg, parker och andra populära platser införs från och med 1 januari 2026. Uppsala kommun behöver bedöma om utsortering krävs inom planområdet för gång- och cykelvägen.

Polismyndigheten i Uppsala län uttrycker en oro över sträckan mellan den planerade gång- och cykelvägens slut och den befintliga anslutningen norrut, vid Ulva bilhandel. De anser att den sträckan har en förhöjd olycksrisk och efterfrågar säkerhetshöjande åtgärder utöver utformning av bygdeväg. En dragning där oskyddade trafikanter separeras från motorfordonstrafik är att föredra. De efterfrågar en riskanalys i samverkan med Trafikverket och Uppsala kommun.

Polismyndigheten i Uppsala län föreslår att Uppsala kommun ska göra en behovsanalys av cykelvägen längs med väg 600, mellan Björklinge och Uppsala. De uppmärksammar också kommunen om ny lag om brottsförebyggande arbete som träder i kraft 1 juli 2023.

Funktionsrätt Uppsala kommun poängterar att för personer med funktionsnedsättning är delade vägbanor där olika trafikslag ska samsas ett stort hinder. En gång- och cykelväg med målad linje kan vara en stor fara då personer förväntas agera på ett sätt som en funktionsnedsättning kanske inte tillåter. Funktionsrätt förespråkar därför att gångtrafikanter och cyklister separeras med tydliga fysiska avgränsningar.

Privatperson 74 undrar om hårdgjord yta som vägbeläggning innebär att gång- och cykelvägen ska asfalteras. Privatpersonen påtalar också att tänkt belysning längs med gång- och cykelvägen medför ljusföroreningar som den vill slippa. Att planområdet sträcker sig ut till åarnas mitt är något som privatpersonen motsätter sig.

Privatperson 74 anser att läget för gång- och cykelbron är olämpligt och att det, tvärtemot vad som står i planbeskrivningen, är stor höjdskillnad och långt mellan slänterna som bron ska knyta samman. Privatpersonen anser att broläget inkräktar på svämplanet, förstör naturmiljön samt riskerar stora översvämningar och jordskred i området. Privatpersonen undrar också vad lättkompensation med skumglas betyder.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Informationen om nya krav från och med 1 januari 2026 är noterad. Detaljplanen detaljreglerar inte behov eller placering av sopkärl. Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att utformningen av gång- och cykelvägen och dess sophantering kan efterliknas befintlig hantering på sträckan mellan Fyrishov och Klastorp.

Stadsbyggnadsförvaltningen ser positivt på att sträckan mellan den planerade gång- och cykelvägens slut och den befintliga anslutningen norrut, vid Ulva bilhandel, utvecklas som bygdeväg. Trafikverket ansvarar för vägen och den framtida utbyggnaden av densamma. Önskemål om säkerhetshöjande åtgärder, exempelvis gång- och cykelväg som separeras från motorfordonstrafik, bör framföras till Trafikverket.

Synpunkten om tydliga fysiska avgränsningar som separerar gångtrafikanter och cyklisterna är noterad. I anläggningskedet bestäms det hur gång- och cykelvägen ska utformas och om olika trafikantgrupper kan skiljas åt på ett lämpligt sätt. Gång- och cykelvägen ska dessutom följa kommunens tekniska handbok.

En behovsanalys av cykelvägen längs med väg 600, mellan Björklinge och Uppsala, hanteras inte inom den här detaljplanen.

Detaljplanen styr inte gång- och cykelvägens yttskikt. De geotekniska utredningar som gjorts inom planarbetet har utgått från att gång- och cykelvägen ska asfalteras. Val av yttskikt görs under anläggningskedet. Detaljplanen styr inte heller val av belysning. Valet av belysning görs inom anläggningskedet och hänsyn ska tas till ljusets frekvens, riktning och om den ska vara närvarostyrd eller inte. Hänsyn ska också tas till Försvarmaktens förhållningsregler kring belysning i området.

Till granskning 2 har ett nytt broläge, nordväst om det tidigare föreslagna, tagits fram. Läget för bron är väl utrett och stadsbyggnadsförvaltningen delar inte oron kring förstörd naturmiljö, större översvämningar eller jordskred i området. Stadsbyggnadsförvaltningen anser att broläget är lämpligt.

Lättkompensation är en felskrivning i tidigare planhandlingar. Det som menas är lastkompensation, vilket lämpligen kan göras med skumglas. Det är ett lättfyllnadsmaterial som, om nödvändigt, kan stabilisera brons tillfartsbanker. Detta har förtydligats i planbeskrivningen.

Valet av sträcka för gång- och cykelvägen

Yttranden från remissinstanser och medborgare

Region Uppsala är mycket positiva till att den planerade gång- och cykelvägen länkas samman med väg 272. De informerar om att en vägplan för väg 272 planeras att startas upp under 2023. I vägplanen kommer en koppling mellan Broby och den kommunala gång- och cykelvägen att utredas.

Trafikverket Region Öst och Region Uppsala uppmärksammar stadsbyggnadsförvaltningen om att avsnittet trafik och tillgänglighet i planbeskrivningen behöver uppdateras. Åtgärden för östra vägen in till Ulva som omnämns är redan färdigställd.

Börje Center-avdelning har genom sin ordförande motsatt sig att gång- och cykelvägen förläggs längs med Fyrisån. Däremot har de inga negativa synpunkter på en gång- och cykelväg längs med väg 272, under förutsättning att det är tekniskt möjligt.

Privatperson 68 ifrågasätter att gång- och cykelvägen planeras på åkermark och därmed förstör för bönder. Privatperson 62 anser att det är vansinnigt att ta så mycket jordbruksmark i anspråk som detaljplanen gör. Privatperson 74 anser att åkermarken inte ska bebyggas alls, och beklagar sig över att markägarna själva inte får bygga något på åkermarken.

Privatperson 71 motsätter sig inanspråktagandet av jordbruksmark. Privatperson 70 motsätter sig också gång- och cykelvägen med anledning av att det blir för stora inskränkningar för lantbruksföretaget som den driver.

Privatperson 67 accepterar inte dragningen av gång- och cykelvägen till Ulva då den anser att åkermarken avsevärt försämras. Privatperson 67 anser att det vore betydligt bättre med gång- och cykelväg längs med väg 272 istället, om den tvunget behövs. Privatperson 72, privatperson 73 och privatperson 74 anser också att det är en bättre lösning med gång- och cykelväg längs med 272 istället för längs med årummen för Fyrisån och Jumkilsån.

Privatperson 72 ifrågasätter varför jordbrukare ska behöva avstå mark till förmån för andras rekreation. Privatpersonen anser att gång- och cykelvägen inskränker på markägarnas arv, rekreation, odling och jakt.

Privatperson 69 menar att om gång- och cykelvägen ska gå längs med årummet så kommer mer åkermark tas i anspråk, i jämförelse med alternativet längs väg 272. Privatpersonen lyfter att åkermark inte är en oändlig resurs, att den bör skyddas i största möjliga mån och att det borde vara en självklarhet att inte planlägga åkermark under orosår med eventuell missväxt av jordbruksgrödor. Privatpersonen informerar att det på berörd fastighet odlas vallväxter, som är av största betydelse för den huvudsakliga verksamheten och att vallen inte kan återskapas, flyttas eller ersättas.

Privatperson 74 anser att rekreationsvärdet för gång- och cykelvägen inte är större längs med åarna eftersom det går att se åarna och landskapet från väg 272 också.

Privatperson 66 är positiv till en gång- och cykelväg mellan Ulva och Uppsala men anser att den bör förläggas längs med väg 272. Privatpersonen argumenterar för att placeringen längs med väg 272 tar mindre jordbruksmark i anspråk, och visar med bilder hur nära en nyanlagd gång- och cykelväg vid Librobäck ligger väg 272. Privatpersonen bedömer därför att det borde gå att placera en gång- och cykelväg lika nära fram till Brobykorset. Vidare är den delen av åkermarken inte lika värdefull som den längs med årummet eftersom den påverkas av salt med mera från väg 272. Privatperson 66 vill att en projektering och fastighetsrättslig analys görs för placering längs med väg 272, och att det jämförs mot planförslaget.

Privatperson 66 argumenterar också för att placering längs med väg 272 möjliggör för anslutningar till Hässelby gård och Hässelby. Det är särskilt viktigt eftersom alternativet, att cykla på Gamla Börjevägen in till Uppsala, är farligt då vägen är smal.

Privatperson 74 anser att det är ett felaktigt påstående att placeringen av gång- och cykelvägen längs med årummet är mer säker än längs med 272. Privatpersonen underbygger sin argumentation med att buskarna längs med åarna kan bli platser som döljer potentiella förövare och faror. Privatpersonen menar också att elektrifieringen av våra fordon är kraftigt uppåtgående och orsakar minimala utsläpp, vilket medför, som det får förstås av yttrandet, att dragningen längs väg 272 är mer säker.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Stadsbyggnadsförvaltningen är positiv till att en vägplan för väg 272 ska tas fram, och att en koppling till Broby och den planerade gång- och cykelvägen utreds närmare.

Avsnittet trafik och tillgänglighet har efter granskningen uppdaterats enligt Trafikverkets synpunkt.

Flera av yttrandena lyfter jordbruksmark som en viktig samhällsresurs, en uppfattning som stadsbyggnadsförvaltningen delar. Enligt miljöbalken kapitel 3 paragraf 4 är det dock möjligt att ta brukningsvärd jordbruksmark i anspråk för exploatering och anläggningar om det behövs för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse. Därutöver ska behovet inte vara möjligt att tillgodose på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att ta annan mark i anspråk. Stadsbyggnadsförvaltningen anser att rekreationsvärdet längs med väg 272 är betydligt lägre än planförslagets värden. Kontakten med åarna är värdefull, vilket inte uppnås med en gång- och cykelväg längs med väg 272. Dessutom ökar avståndet från trafikbuller, vibrationer och utsläpp av avgaser/partiklar med planförslaget. Lokaliseringen längs med väg 272 bedöms inte uppfylla detaljplanens syfte som bland annat tydliggör att gång- och cykelvägen ska fungera som ett rekreationsstråk. Att möjliggöra fler hållbara transportsätt till och från Ulva i form av en rekreationsrik gång- och cykelväg är ett väsentligt samhällsintresse. Därför föreslås lokaliseringen längs med åarna istället.

En gång- och cykelväg från Klastorp till Ulva innebär ianspråktagande av jordbruksmark från privata fastighetsägare. Stadsbyggnadsförvaltningen anser att ett möjliggörande av gång- och cykelvägen är ett väsentligt samhällsintresse. Den tillgängliggör Fyrisån och Jumkilsån samtidigt som den skapar ett rekreationsområde, vilket är viktigt för fysisk hälsa, mentalt välbefinnande och social interaktion. Det är motivet till ianspråktagandet av den privata marken.

Ianspråktagandet av åkermark är större i planförslaget än alternativet längs väg 272. Det är riktigt att det skulle vara teoretiskt möjligt att anlägga gång- och cykelvägen längs med väg 272, likt den befintliga vid Librobäckens industriområde som privatperson 66 hänvisar till. Den alternativa sträckan längs väg 272 påverkas dock av försvårande geotekniska förutsättningar vid broläget. Detaljplanen möjliggör en anslutning vid Brobykorset med samma avstånd till vägområdet som den befintliga gång- och cykelvägen vid Librobäckens industriområde. Skulle den förlängas och följa väg 272 i sin helhet från Brobykorset in till Librobäck går dock viktiga rekreationsvärden förlorade. För att uppfylla planens syfte behöver därför mer åkermark tas i anspråk, för att möjliggöra gång- och cykelvägens rekreativa värden med placering intill Fyrisån och Jumkilsån.

Att placera gång- och cykelvägen längs väg 272 och därmed en bro intill den befintliga vägbron anser stadsbyggnadsförvaltningen är olämpligt. Utöver förlorade rekreativa värden och försvårande geotekniska förutsättningar är läget också nära Jumkilsåns meanderbågar. En bro i det läget riskerar skada på riksintresset för naturvård. Stadsbyggnadsförvaltningen anser att det nya broläget över Jumkilsån inte riskerar påtaglig skada på riksintresset.

Placering av gång- och cykelvägen längs väg 272 i syfte att koppla på Hässelby gård är inte aktuellt. Rekreationsvärdet längs årummet skulle då gå förlorat. Stadsbyggnadsförvaltningen ser dock positivt på att fler ges tillgång till hållbara transportsätt, som exempelvis cykel. Om gång- och cykelväg från Hässelby gård till Uppsala bäst utformas längs med väg 272 eller Gamla Börjevägen är en fråga för vägghällaren, Trafikverket.

Elektrifiering av fordon är positivt när det gäller avgasutsläpp. Dessa fordon river dock upp förorenande partiklar i samband med kontakt med vägbanan. Frågan om att dragningen längs årummet är säkrare grundas dock främst i avståndet från de höga hastigheterna och risk för olyckor längs väg 272. Vad gäller potentiella faror vid buskar längs årummet delar inte stadsbyggnadsförvaltningen privatpersonens oro. Belysning samt fri sikt över landskapet bedöms istället inge en trygghet för den som rör sig längs med den planerade gång- och cykelvägen.

Riksintressen och miljökvalitetsnormer (MKN)

Yttranden från remissinstanser och medborgare

Länsstyrelsen anser att detaljplanen innebär risk för påtaglig skada på riksintresset naturvård *Jumkilsåns dalgång*. De hänvisar till att bron föreslagna placering riskerar att påverka förutsättningarna för att långsiktigt bibehålla meandring i vattendraget. De anser att bron bör flyttas minst 30 meter uppströms, till en plats där meandringen är mindre påtaglig.

Detaljplanen bedöms av länsstyrelsen följa miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten. De anser dock att åtgärden befinner sig på gränsen till vad som kan accepteras enligt gällande miljökvalitetsnorm.

Privatperson 72 anser att miljökonsekvensbeskrivningen ger en klar bild av oro för naturvärden och att minsta intrång bör eftersträvas.

Försvarsmakten bedömer att detaljplanen inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresset för totalförsvarets militära del.

Privatperson 66 anser att miljökvalitetsnormerna kan uppfyllas på andra sätt än anläggandet av en gång- och cykelväg längs med åarna. Lösning som föreslås är bland annat utökande av andel betesmark längs årummet. Privatpersonen anser att den positiva effekten som beskrivs av planförslaget är missvisande och att den störning som planförslaget medför längs åarna har tonats ner i planhandlingarna.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Stadsbyggnadsförvaltningen har arbetat fram ett nytt brolägg som är lokaliserat mer än 30 meter uppströms. Syftet med att flytta bron i nordvästlig riktning är att undvika risk för påtaglig skada på riksintresset.

Miljökonsekvensbeskrivningen lyfter att detaljplanens genomförande kan medföra en liten negativ konsekvens för miljöaspekterna naturvärden och biotopskyddade områden samt för växt- och djurlivet som strandskyddet avser att skydda.

Detaljplanens utformning och gång- och cykelvägens sträckning beror på många olika aspekter. Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att miljökonsekvenserna som följer av ett genomförande av detaljplanen är små och eftersträvar minsta möjliga intrång på helheten utifrån planuppdragets innehåll och omfattning.

Det är riktigt att det finns fler sätt än anläggande av en gång- och cykelväg att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten i området. Att utöka avståndet mellan brukad åkermark och vattendrag är ett exempel. Stadsbyggnadsförvaltningen har dock i uppdrag att planlägga för en gång- och cykelväg. Fördelen med det är att åtgärder som kan förbättra Fyrisån och Jumkilsåns vattenkvalitet kan ingå i projektet.

Föroreningar, känsligt grundvatten och geotekniska säkerhetsfrågor

Yttranden från remissinstanser och medborgare

Uppsala Vatten och Avfall AB informerar stadsbyggnadsförvaltningen att en del av den planerade gång- och cykelvägen är lokaliserad inom kategoriseringen hög känslighet enligt *Risikanalyt av Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt*. Försiktighetsåtgärder behöver vidtas för att förhindra läckage av oönskade ämnen vid det berörda området.

Statens geotekniska institut (SGI) har synpunkter på utredning PM Geoteknik och anser att utredningen behöver kompletteras med beräkningar utan vatten i ån. De önskar också klagörande om lågvattennivå med minst 50 års återkomsttid har bestämts och använts i stabilitetsberäkningarna eller ej.

SGI anser att gränsvärden för odränerad analys och kombinerad analys ska väljas enligt IEG Rapport 4:2010. De anser att beräkningarna och modelleringarna för tre sektioner behöver ses över. De undrar också om det är den kritiska glidyten som redovisas och önskar en redovisning av sökområde i utredningen.

Privatperson 74 anser att gång- och cykelvägen kommer påverka åarnas vattenkvalité negativt genom nedskräpning, snöröjning och halkbekämpning. Privatpersonen undrar hur gång- och cykelvägen ska kunna förbättra vattenkvalitén och frågar vilken typ av växtlighet som kan bidra till det.

Privatperson 66 lyfter erosionsrisken och dämningseffekter längs vattendragen, och frågar om de ökade anläggningskostnader det medför inte överväger rekreativvärde med gång- och cykelvägen. Privatpersonen anser att en tydligare värdering av samtliga effekter gällande miljö, ekonomi och mål behövs för att ge en mer rättvisande bild inför valet av gång- och cykelvägens sträckning.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Uppsala Vatten och Avfall AB har efter granskningen förklarat att inga försiktighetsåtgärder krävs. Kategoriseringen hög känslighet gäller fortsatt inom en liten del av planområdet men Uppsala Vatten och Avfall AB har tydliggjort att detta inte kommer påverka gång- och cykelvägen. Dagvattnet kan således infiltreras direkt. Detta har tydliggjorts i planbeskrivningen.

Beräkningar med torrlagda vattendrag har gjorts i utredningen PM geoteknik, men det var otydligt beskrivet i samband med granskning 1. Utredningen har uppdaterats till granskning 2 för att tydliggöra detta. Säkerhetsfaktorerna vid eventuella torrlagda perioder bedöms vara höga, varför uträkning av lägsta vattennivå i åarna bedömts vara onödigt.

Säkerhetsfaktorerna enligt IEG Rapport 4:2010 har inte använts. För kombinerad analys klaras säkerhetsfaktorn 1,4 med föreslagna åtgärder. Endast kritiska glidytor visas, som går fram till slänkrön. Utredningen har uppdaterats med en bilaga där sökområdet synliggjorts.

Det är riktigt att snöröjning och halkbekämpning av gång- och cykelvägen är nödvändigt vintertid. Snön behöver inte nödvändigtvis samlas inom närområdet. Att området närmast åarna planläggs som natur skapar en zon där mindre snömängder kan lagras utan att de sipprar ner vidare mot åarna. Att ett naturområde skapas närmast åarna säkerställer att brukande av åkermark inte riskerar skada

vattenkvalitén. Det är alltså inte en särskild växtlighet som renar. Det handlar istället om att en barriär med gång- och cykelväg samt naturområde skapas mellan åarna och jordbruksmarken. Barriären blir en naturlig vegetationsetablering som kan ge ökad stabilitet i strandkanten, förbättrade markkemiska processer och tillförsel av föda till vattenlevande organismer. Det gynnar den biologiska mångfalden.

Stadsbyggnadsförvaltningen anser att anläggningskostnaderna för gång- och cykelvägens föreslagna läge är motiverade. Möjliggörande av förlängd rörelse längs med årummet har ett högt rekreativvärde enligt stadsbyggnadsförvaltningen.

Djurliv, natur och jakträtt

Yttranden från remissinstanser och medborgare

Länsstyrelsen anser att detaljplanens förenlighet med fridlysningsbestämmelserna bör utredas mer ingående. Konsekvenser för uter och fladdermöss bör utredas eftersom de påverkas av ett genomförande av detaljplanen.

Privatperson 69 menar att djurliv och fauna i området är fantastiskt med anledning av att alla människor inte har tillträde till området. Privatpersonen anser istället att området bör skyddas från människan. Privatperson 66 påpekar att djurlivet påverkas under drifttiden av gång- och cykelvägen i och med ökad mänsklig närvaro. Gång- och cykelvägen innebär en barriär mellan vattendrag med kantzoner och det omkringliggande jordbrukslandskapet för skyddsvärda arter, däribland ortolansparven som omfattas av ett särskilt åtgärdsprogram.

Privatperson 74 anser att djur- och fågellivet kommer påverkas negativt av gång- och cykelvägen eftersom den medför att människan ges tillgång till slänterna intill åarna, som idag är orörda naturområden. Privatpersonen menar att detta gäller särskilt under häckningstider.

Privatperson 65 yrkar på att ha kvar sin jakträtt i området. Privatperson 74 informerar om att Börje Östra Jaktklubb har bedrivit jakt på lovliga arter i området sedan 1935. En gång- och cykelväg skulle göra området obrukbar som jaktmark.

Privatperson 74 informerar om att marken på fastigheten Börje-Broby 2:1 inte är äng som det står i planbeskrivningen. Rätt uppgift är att det är åkermark, som vid tillfället när yttrandet skrevs var sådd med vall. Privatpersonen efterfrågar också bevis på att åarna skulle ha rensats och menar att anledningen till att delen av Jumkilsån närmast Fyrisån har en rakare karaktär är att den biten var sist kvar att vara sjöbotten. Privatpersonen bygger sin bevisföring på släktingars närvaro i området sedan 1930-talet.

Privatperson 66 menar att planförslaget medför risk för fler viltolyckor eftersom gång- och cykelvägen längs med årummet medför ökad mänsklig närvaro vilket leder till att rådjur, hjortar med flera skräms upp i riktning mot väg 272. Störningen av människor i området är inte tillräckligt utredd.

Privatperson 66 påpekar hur viktigt det är att åkrar är fria från skräp eftersom det foder till djur som odlas annars riskerar att innehålla farliga metallbitar. Exempelvis en ko som får i sig metallbitar riskerar att dö, vilket leder till att markägare noga behöver rensa skräp längs väg 272 och den planerade gång- och cykelvägen. Placeras gång- och cykelvägen längs väg 272 istället minskar sökområdet för markägarna.

Privatperson 66 och privatperson 67 påpekar också att bete längs med åarna är positivt eftersom det ger möjlighet för vattenförsörjning till djuren, vilket är extra viktigt under torra somrar. En gång- och cykelväg intill årummet skapar en barriär för betesdjuren, samt att avrinning från åkrarna förändras, vilket försämrar brukandet av åkrarna.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Längs med den planerade gång- och cykelvägen har ett träd med en hållighet identifierats. Det är en grov klibbal som är beskriven i naturvärdesinventeringen och trädet anses vara särskilt skyddsvärt. Klibbalen står på mark som planläggs som natur och kan potentiellt vara en lämplig boplats för fladdermöss. Det är viktigt att belysningen längs med gång- och cykelvägen anpassas så den minimerar störningen för fladdermusarter. Planbeskrivningen har uppdaterats med mer information kring det.

Stadsbyggnadsförvaltningen anser att potentiella konsekvenser för utter främst består av störning vid byggfas, fortsatt tillgänglighet för passage under bro och ökad mänsklig närvaro i området med anledning av gång- och cykelvägen.

Stadsbyggnadsförvaltningen anser att konsekvenserna kan hanteras. Utter är mestadels ett nattaktivt djur och är mindre känsligt under dagtid när byggarbete pågår. Samma resonemang gäller för den ökade mänskliga närvaron. Fortsatt passage under tillkommande bro kan säkerställas genom att anlägga en torr passage längs ån under bron. Detta har lagts till i plankartan och planbeskrivningen.

Utveckling och förändrad markanvändning till en allmän gång- och cykelväg innebär påverkan på djurens livsmiljöer närmast Jumkilsån och Fyrisån. Gång- och cykelvägen placeras på åkermark som redan brukas på ett sätt som påverkar djurens livsmiljöer. Detaljplanen säkerställer samtidigt att marken närmast åarna planläggs som NATUR. Det innebär att den fortsatt kommer vara orörd naturmark. Att det säkerställs är en förbättring mot nuläget. Stadsbyggnadsförvaltningen anser att det är viktigt med en gång- och cykelväg enligt förslaget, och vill också poängtera att livsmiljöerna förblir orörda på den nordöstra sidan om åarna.

Detaljplanen reglerar inte möjligheten till jakträtt på platsen. Att området blir obrukbart som jaktmark med anledning av ett genomförande av detaljplanen är en bedömning mellan enskilt och allmänt intresse. Stadsbyggnadsförvaltningen anser att gång- och cykelvägen och dess värden kommer fler till nytta än jakträtten för jaktklubben.

Fastigheten som delvis brukas som äng är Rörby 2:1, inte Börje-Broby 2:1. Planbeskrivningen har förtydligats för att undvika missförstånd kring vilken fastighet som åsyftas.

Angående rensningar i ån görs bedömningen längre tillbaka i tiden än 1930-talet. Delarna av Jumkilsån som är närmast sammanflödet med Fyrisån är till stor del räta och har branta kanter från intilliggande jordbruksmark ned mot vattendraget. Sett till ett historiskt referensförhållande för vattendraget bedöms detta vara fysisk påverkan eftersom vattendragets svämplan är minimala. Historisk mänsklig påverkan utgörs av jordbruk, kvarnar och rensning. Dagens svämplan är till stor del sekundära svämplan som skapats efter att ån förlorat kontakten med de naturliga svämplanen. De naturliga svämplanen utgörs idag av jordbruksmark.

Trafikverket ansvarar för att arbeta med förebyggande åtgärder för viltolyckor på väg 272. Risken för att viltolyckorna ökar i antal till följd av ett genomförande av detaljplanen bedöms som liten.

Det är riktigt att ett genomförande av detaljplanen innebär att den allmänna platsen blir en barriär mellan åkermarken och åarna för betesdjur. Vattenförsörjning till betesdjuren kan dock lösas på andra sätt än den i dagsläget direkta närheten till åarna. Betesdjurens dricksvattenkvalitet kan därigenom säkerställas på ett bättre sätt än nuvarande lösning.

Gång- och cykelvägen är dimensionerad för att rymma sopkärl längs med sträckan. Uppsala kommun kommer att ansvara för skötseln längs med sträckan och grönområdet närmast åarna. Nedskräpning är ett problem och kan vara farligt för betesdjuren. Stadsbyggnadsförvaltningen anser att möjliggörandet av sopkärl längs med gång- och cykelvägen är ett rimligt sätt att se till att så mycket skräp som möjligt stannar inom den kommunala fastigheten. Trots det kan skräp förflyttas med vinden, från väg 272 fram till den planerade gång- och cykelvägen, och vice versa. Stadsbyggnadsförvaltningen anser därför att sökområdet för skräp idag redan omfattar fastigheterna som helhet.

Avrinning från åkermarken förändras i och med ett genomförande av detaljplanen. Stadsbyggnadsförvaltningen anser att förändringen är en förbättring. Istället för avrinning direkt till Fyrisån och Jumkilsån leds vattnet via diken. Dessa kan ta upp näringsämnen genom att fasta partiklar sedimenterar och lösta partiklar tas upp. Fördröjningen det medför kan bidra till att Fyrisån ges bättre möjligheter att uppnå god ekologisk status.

Strandskydd

Yttranden från remissinstanser och medborgare

Länsstyrelsen anser att det, grundat på kommunens underlag och motiveringar, finns förutsättningar för att upphäva strandskyddet med hänvisning till det särskilda skälet *angeläget allmänt intresse*.

Privatperson 74 vill att strandskyddet fortsatt ska gälla och att cykelvägen ska dras längs med väg 272 istället.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Länsstyrelsens bedömning om upphävande av strandskyddet är noterad.

Lokaliseringsutredningen som gjorts inom planprocessen pekar ut att placering längs med årummet är bättre än längs väg 272. Strandskyddet upphävs endast inom användningsområdet VÄG₁ – gång- och cykelväg.

Ledningar

Yttranden från remissinstanser och medborgare

Upplands Energi upplyser stadsbyggnadsförvaltningen om att de har korsande ledningar inom plankartans del 1 och del 2. I del 1 är inte ledningsrätten utpekad. Ifall någon av ledningarna behöver flyttas så bekostar exploitören åtgärden.

Uppsala Vatten och Avfall AB informerar om att det finns en spillvattenledning som korsar den planerade gång- och cykelvägen. De uppmanar kommunen att kontakta Uppsala Vatten innan arbete utförs vid det berörda området.

Vattenfall Eldistribution AB informerar om att de har markkabel och kabelskåp inom aktuell detaljplan och dess närområde. Vägområdet för gång- och cykelvägen bör inte hamna över befintlig markkabel och helst med minst 1 meter horisontellt avstånd från markkabelns närmaste fas. De informerar också om att eventuell flytt eller förändring av befintliga ledningar utförs av Vattenfall Eldistribution AB men bekostas av exploatören.

Kommunala lantmäterimyndigheten önskar en tydligare beskrivning kring ledningsflytt och att det kan leda till att ledningsförrättning måste sökas. De föreslår att avsnittet om ledningar i planbeskrivningens genomförandedel uppdateras.

Privatperson 65 yrkar att tunnlar måste byggas för rörsystem vid dennes fastighet. Privatpersonen anser att tidigare ledningsrätter på fastigheten måste visas hänsyn.

Privatperson 74 anser att trummor måste läggas vid varje täckdickningsrör som ligger med 25 till 40 meters mellanrum. Annars finns risk för översvämning av åkrarna.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Stadsbyggnadsförvaltningen har noterat Upplands Energis synpunkt angående korsande ledningar.

Stadsbyggnadsförvaltningen har noterat yttrandet från Uppsala Vatten och Avfall AB angående den spillvattenledning som korsar planområdet. Informationen finns i planbeskrivningen under avsnittet om ledningar.

Stadsbyggnadsförvaltningen har noterat yttrandet från Vattenfall Eldistribution AB angående deras markkablar och kabelskåp.

Planbeskrivningens genomförandedel har uppdaterats efter granskningen.

Detaljplanen möjliggör inte byggande av tunnlar för berörd privatpersons rörsystem. Ledningsrätten går delvis inom mark som planläggs som allmän plats.

Stadsbyggnadsförvaltningen anser att risk för översvämning av åkrarna kan hanteras med avvattningsdiken och vid behov trummor under gång- och cykelvägen. Utförliga beskrivning återfinns i planbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivning.

Planprocessen och formalia

Yttranden från remissinstanser och medborgare

Kommunala lantmäterimyndigheten har förslag på förtydligande åtgärder i plankartan och dess delförstoringar. De föreslår att vägbanan för allmän väg samt byggnader kring Ulva kvarn tydliggörs. De informerar också om att fastighetsbestämmningsförrättning pågår och att fastighetsbestämda gränser mot plangräns behöver uppdateras innan detaljplanen antas. Utöver det uppmärksammar de några redaktionella felaktigheter i planbeskrivningen och bilagan om fastighetskonsekvenser.

Statens geotekniska institut vill att de förstärkningsåtgärder som den geotekniska utredningen bygger på ska säkerställas i plankartan.

Privatperson 71 vill överklaga beslutet om gång- och cykelväg till Ulva.

Privatperson 72 undrar om expropriationsrätten missbrukas i fallet med Ulva gång- och cykelväg och anser att minsta intrång och olägenhet bör eftersträvas.

Privatperson 73 protesterar mot att planområdet utökats till mitten av ån och söder om Klastorpsvägen efter samrådet.

Privatperson 74 motsätter sig att dennes mark konfiskeras i och med planläggningen.

Privatperson 65 anser att frågan om Ulva gång- och cykelväg redan är avgjord med avslag i mark- och miljödomstolen. Hänvisning görs till domen från 31 januari 2011.

Privatperson 66 påpekar att en översiktsplan är ett vägledande dokument och att lämplighetsbedömningen sker i samband med detaljplaneringsprocessen. Miljöbalkens hushållningsbestämmelser ska följas och privatpersonen saknar ett mål om att bevara jordbruksmark i planförslaget.

Privatperson 66 menar att utvärderingen mellan alternativa lokaliseringar av gång- och cykelvägen och planförslaget inte är rättvisande. Lokaliseringsutredningen skulle bli mer rättvisande om värdering av samtliga effekter gällande miljö, ekonomi och mål gjordes.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Kommunala lantmäterimyndighetens synpunkt på bilagan om fastighetskonsekvenser har hanterats. Bilagan har uppdaterats i och med granskning 2.

Förstärkningsåtgärderna som tidigare föreslagits har i och med justerat brolägg över Jumkilsån bedömts vara överflödiga. De kommer därför inte regleras i plankartan.

Detaljplanen handläggs med utökat förfarande och ska därför antas av kommunfullmäktige. Tre veckor efter justering av protokollet för kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplanen är det möjligt att överklaga beslutet till mark- och miljödomstolen. För att ha rätt att överklaga krävs att beslutet berör den som vill överklaga. Denne måste också ha lämnat skriftliga synpunkter senast innan granskningstiden har gått ut.

Kommunen kommer inte ta mer mark i anspråk än vad som anses nödvändigt för att säkerställa ett genomförande av detaljplanen. Minsta möjliga intrång och olägenhet samtidigt som detaljplanens syfte uppnås är det stadsbyggnadsförvaltningen eftersträvar.

Stadsbyggnadsförvaltningen anser att utökningen av planområdet är en förbättring av planförslaget. Syftet med utökningen är bland annat att undvika uppdelning av fastigheter i mindre obrukbara delar.

Framtagandet av detaljplanen är ny process och ska särskiljas mot mark- och miljödomstolens avslag från 31 januari 2011. De tillhör inte samma ärende, trots att målsättningen att få till en gång- och cykelväg till och från Ulva är densamma.

Detaljplanens syfte är bland annat att möjliggöra en gång- och cykelväg med rekreativ värde mellan Klastorp och Ulva. Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att ianspråktagande av jordbruksmark är nödvändigt för att uppnå planens syfte.

Lokaliseringsutredningen är framtagen för att undersöka om detaljplanen för gång- och cykelvägen måste anläggas inom strandskyddat område. Den relaterar därför till strandskyddets frågor. Lämplighetsbedömningen berör miljön genom bland annat naturvärdesfrågor, men inte ekonomi. Skälet till det är att strandskyddet inte tar hänsyn till en åtgärds kostnad. Skulle kostnaden trots det värderas kvarstår bedömningen i lokaliseringsutredningen, eftersom endast lokaliseringen längs åarna uppnår detaljplanens syfte.

Yttranden som berör andra områden eller utan erinran

Yttranden från remissinstanser och medborgare

PostNord har yttrat sig med en kravlista för att posthantering ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. De exemplifierar med fastighetsbox i entréplan och lådsamlingar till villaområden.

Skanova (Telia Company) AB har inget att erinra mot detaljplanen.

Uppsala brandförsvaret har inga synpunkter på planförslaget.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Detaljplanen möjliggör inga byggrätter för bostäder, verksamheter eller annan typ av bebyggelse som kan föranleda att postutdelning krävs i planområdets närhet.

Bilaga

Länsstyrelsens yttrande

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anton Vikström
planchef